

Kiedy bycie podatnikiem VAT jest opłacalne?

Przedsiębiorcy rozpoczynający działalność gospodarczą mają trzy możliwe rozwiązania, które wpływają na ich obowiązki względem VAT. W zależności, które wybiorą, różnie będą się kształtowały ich obowiązki podatkowe w podatku od towarów i usług.

Po pierwsze, przedsiębiorcy mogą nie składać zgłoszenia rejestracyjnego w zakresie VAT, czyli VAT-R. W tym przypadku będą zwolnieni podmiotowo z VAT do przekroczenia limitu 10 tys. euro (odpowiednio limit będzie mniejszy, gdy rozpoczną działalność w trakcie roku). Nie będą też zmuszeni prowadzić rejestru zakupu i sprzedaży VAT, ale powinni prowadzić ewidencję sprzedaży, która będzie pomocna przy ustaleniu przekroczenia wspomnianego limitu.

Podobna sytuacja będzie w przypadku wybrania drugiego rozwiązania, czyli złożenia zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R, ale z zaznaczeniem, że podatek będzie korzystał ze zwolnienia. Takie zgłoszenie może złożyć podatek zwolniony podmiotowo (który nie przekroczył limitu), jak podatek zwolniony przedmiotowo (który wykonuje czynności zwolnione z VAT). Naczelnik urzędu skarbowego rejestruje podatnika i potwierdza jego zarejestrowanie jako podatnika VAT zwolnionego. Jeżeli podmioty rozpoczną dokonywanie sprzedaży opodatkowanej, utracą zwolnienie od podatku lub zrezygnują z tego zwolnienia, obowiązane są do złożenia zgłoszenia rejestracyjnego, a w przypadku podatników zarejestrowanych jako podatnicy VAT zwolnieni - do aktualizacji tego zgłoszenia.

Trzecia możliwość polega na dokonaniu zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R przed dniem wykonania pierwszej czynności opodatkowanej i rejestracji jako podatnika VAT czynnego od samego początku prowadzenia działalności gospodarczej. Podatnicy zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni, którzy następnie zostali zwolnieni od podatku (zwolnienie podmiotowe) lub zgłosili, że będą wykonywać wyłącznie czynności zwolnione od podatku (zwolnienie przedmiotowe), pozostają w rejestrze jako podatnicy VAT zwolnieni.

Podatek zarejestrowany jako podatek VAT czynny jest obowiązany umieszczać numer identyfikacji podatkowej na fakturach oraz w ofertach.

ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH

Jeżeli dane zawarte w zgłoszeniu rejestracyjnym VAT-R ulegną zmianie, podatek jest obowiązany zgłosić zmianę do naczelnika urzędu skarbowego w terminie siedmiu dni, licząc od dnia, w którym nastąpiła zmiana.

KIEDY ZAMAWIAJĄCY NALICZA VAT

Przy zamówieniach publicznych, gdy złożono ofertę, której wybór prowadziłby do powstania obowiązku podatkowego zamawiającego zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług w zakresie dotyczącym wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, zamawiający w celu oceny takiej oferty dolicza do przedstawionej w niej ceny podatek od towarów i usług, który miałby obowiązek wpłacić zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wybór trzeciego rozwiązania, czyli złożenie zgłoszenia rejestracyjnego, jako podatnika VAT czynnego jest przede wszystkim korzystne dla podmiotów, które osiągają lub spodziewają się osiągnąć duży obrót ze swojej działalności. Wynika to z tego, że wcześniej czy później i tak będą się musiały zarejestrować jako podatnicy VAT czynni. Lepiej więc to zrobić wcześniej. Jest to też korzystne z innego powodu. Podatnicy VAT mają prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony z faktur VAT otrzymywanych od kontrahentów. Podatnicy zwolnieni z VAT natomiast takiego prawa nie mają, przy czym istnieje możliwość

odliczenia VAT z faktur otrzymanych w czasie zwolnienia, w momencie gdy podatnik traci zwolnienie lub z niego rezygnuje. Jest to jednak uzależnione w pewnym stopniu od naczelnika urzędu skarbowego, który może na to zezwolić lub też nie, np. gdy podatnik nie dopełni określonych warunków formalnych lub omyłkowo nie spełni wszystkich wymogów.

Za zgodą naczelnika urzędu skarbowego podatnik może pomniejszyć kwotę podatku należnego o kwotę podatku naliczonego wynikającą z dokumentów celnych oraz o kwotę podatku zapłaconą od wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, a także o kwoty podatku naliczonego wynikające z faktur dokumentujących zakupy dokonane przed dniem utraty zwolnienia, pod warunkiem:

- sporządzenia spisu z natury zapasów tych towarów posiadanych w dniu, w którym nastąpiło przekroczenie kwoty limitu, oraz
- przedłożenia w urzędzie skarbowym spisu w terminie 14 dni, licząc od dnia utraty zwolnienia.

Kwotę podatku naliczonego stanowi iloczyn ilości towarów objętych spisem z natury i kwoty podatku naliczonego przypadającej na jednostkę towaru, z podziałem na poszczególne stawki podatkowe. Odliczenie stosuje się również do podatników, którzy rezygnują z przysługującego im zwolnienia, pod warunkiem pisemnego zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji ze zwolnienia przed początkiem miesiąca, w którym rezygnują ze zwolnienia.

TERMINY SKŁADANIA ZGŁOSZEŃ

Jeżeli podmioty rozpoczną dokonywanie sprzedaży opodatkowanej, utracą zwolnienie od podatku lub zrezygnują z tego zwolnienia, obowiązane są do złożenia zgłoszenia rejestracyjnego lub aktualizacji tego zgłoszenia (w przypadku podatników zarejestrowanych jako podatnicy VAT zwolnieni), w terminach:

- przed dniem dokonania pierwszej sprzedaży towaru lub usługi, innych niż zwolnione od podatku przedmiotowo, w przypadku rozpoczęcia dokonywania tej sprzedaży
- przed dniem, w którym podatnik traci prawo do zwolnienia podmiotowego, w przypadku utraty tego prawa
- przed początkiem miesiąca, w którym podatnik rezygnuje ze zwolnienia przysługującego rolnikowi ryczałtowemu oraz podatnikowi zwolnionemu podmiotowo, w przypadku rezygnacji z tego zwolnienia
- przed dniem wykonania pierwszej czynności opodatkowanej, w przypadku rezygnacji ze zwolnienia przez podatnika zwolnionego podmiotowo (który rozpoczął działalność w trakcie roku).

Wg „Gazet Prawnej” i INFOR

Gminy będą mogły pomagać przedsiębiorcom

Rady gminy - w ramach pomocy inwestycyjnej - mogą od 16 sierpnia br. wprowadzać dodatkowe zwolnienia od podatku od nieruchomości. Od tego dnia obowiązuje rozporządzenie *w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną* (Dz.U. nr 138, poz. 969). Z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że rada gminy może wprowadzać inne zwolnienia od podatku od nieruchomości niż przewidziane w art. 7 tej ustawy. Zwolnienia będą wprowadzane uchwałą rad gmin. Co do zasady, uchwały przewidujące udzielenie pomocy inwestycyjnej nie będą podlegały notyfikacji Komisji Europejskiej. Nie będą też wymagały

opinii prezesa UOKiK. Udzielana pomoc będzie mogła być wliczana w odniesieniu do kosztów inwestycji w środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, które są związane z realizacją nowej inwestycji lub kosztów utworzenia miejsc pracy.

Jako koszty utworzenia miejsc pracy kwalifikujące się do objęcia pomocą uznawane będą dwuletnie koszty wynagrodzenia brutto przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym oraz opłacone od tego wynagrodzenia obowiązkowe składki, w szczególności na ubezpieczenie społeczne, ponoszone przez przedsiębiorcę od dnia zatrudnienia pracowników.

Aby uzyskać taką pomoc, przedsiębiorca przed rozpoczęciem realizacji inwestycji będzie musiał dokonać zgłoszenia właściwemu organowi podatkowemu. Zarówno tryb, jak i formę dokonania tego zgłoszenia, ustali każdorazowo rada gminy. Ponadto przedsiębiorca musi zobowiązać się do pokrycia co najmniej 25 proc. kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą ze środków własnych lub z zewnętrznych źródeł finansowania. Konieczne też jest spełnienie warunku dotyczącego utrzymania inwestycji w danym regionie przez okres co najmniej pięciu lat, a w przypadku małych i średnich przedsiębiorców - co najmniej trzech lat, od dnia zakończenia jej realizacji. Kolejny warunek dotyczy utworzenia nowych miejsc pracy w okresie trzech lat od dnia zakończenia inwestycji i utrzymania dotychczasowego poziomu zatrudnienia oraz nowo utworzonych miejsc pracy, w związku z którymi została udzielona pomoc, przez okres co najmniej pięciu lat. Rozporządzenie będzie obowiązywało do końca 2013 roku.

Wg „Gazety Prawnej” i INFOR

Klasy jako forma współpracy między przedsiębiorstwami

Klaster to geograficzne skupisko wzajemnie powiązanych firm, dostawców, przedsiębiorstw działających w pokrewnych sektorach. Firmy działające w ramach klastra konkurując ze sobą, znajdują także obszary współpracy.

Idea klasteringu, tak popularna na całym świecie, jest niestety w Polsce mało znana. W klasteringu ciekawym i wartym przeszczepienia na polski grunt zjawiskiem jest idea zdrowej konkurencji i owocnej współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami, która pozwala zwiększyć efektywność działań poszczególnych firm oraz zmniejszyć koszty prowadzenia działalności w wielu dziedzinach funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Znakomite wzory ze świata (Dolina Krzemowa, Szampania, Parma, Cognac i wiele innych) ukazują, że współpraca firm przynosi wymierne efekty, dlatego polscy przedsiębiorcy nie powinni gardzić tą formą podnoszenia swojej konkurencyjności. Powstające w Polsce pierwsze inicjatywy klastrowe (Dolina Lotnicza, Kotły Pleszewskie, Pomidor Sandomierski, Rogal Marciński, Epoka Gryczoka, Chmielaki Nadwiślańskie oraz wiele innych) wskazują, że istnieje świadomość oraz potrzeba współpracy między przedsiębiorstwami o podobnych działaniach, usługach lub produktach.

Współpraca przedsiębiorstw w budowaniu produktów regionalnych, tradycyjnych i lokalnych może wzmocnić ich pozycję na rynku krajowym i zagranicznym, a także wpłynąć na postrzeganie regionu jako terenu, na którym działają silne grupy producenckie, identyfikujące się z nim oraz go promujące. Ponadto w oparciu o trwałą współpracę powiązane ze sobą podmioty mogą szybciej i skuteczniej dotrzeć do odbiorcy oraz mogą też umocnić swoją pozycję na lokalnym rynku.

Unia Europejska wspiera inicjatywy klastrowe powstające we wszystkich krajach członkowskich, w tym także wiele polskich regionalnych i rozwijających się sieci. Aby ich

rozwój był efektywny, projekty tego typu powinny być wspierane przez władze samorządowe, wszak klaster w regionie buduje pozytywny klimat dla przedsiębiorczości i jego rozwój.

Wg „Gazety Prawnej”

Upoważniony podmiot gospodarczy

Władze unijne zdecydowały się wprowadzić do prawa celnego instytucję tzw. upoważnionego podmiotu gospodarczego. Zgodnie z założeniami - Upoważniony Podmiot Gospodarczy ma wprowadzić nową jakość w bezpieczeństwie obrotu towarowego, jak również przeprowadzania analizy ryzyka celnego i kontroli celnej.

Jednym z głównych założeń Upoważnionego Podmiotu Gospodarczego (UPG) jest wprowadzenie certyfikacji dla firm w ramach trzech kategorii: uproszczenia celne, bezpieczeństwo oraz uproszczenia celne i bezpieczeństwo (tzw. status pełny). Jeżeli chodzi o uproszczenia celne, to status ten przewidziany jest dla tych firm, które zainteresowane są kontynuacją lub uzyskaniem uproszczeń celnych związanych z obrotem towarowym i odprawami celnymi. Co się tyczy bezpieczeństwa, to status ten przewidziany jest głównie dla tych podmiotów i firm, które dokonują w imieniu swoich klientów przewozu i transportu towarów oraz zainteresowane są szybkimi dostawami towarów. Jeśli zaś chodzi o uproszczenia celne i bezpieczeństwo, to ten status przewidziany jest dla firm, które są lub będą zainteresowane uproszczeniami celnymi, jak również pewnymi ułatwieniami przy obrocie towarowym.

Certyfikat UPG ma być przyznawany bezterminowo i obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, niezależnie od tego, przez które państwo UE został wydany. Podmiot, który będzie posiadał taki certyfikat, będzie podlegał nie rzadziej niż co trzy lata weryfikacji zmierzającej do ustalenia, czy wciąż kwalifikuje się do posiadania tego statusu.

Zgodnie z założeniami, status UPG przyznany przedsiębiorcy przez jedno państwo członkowskie powinien być uznawany przez inne państwa członkowskie.

Jednym z głównych kryteriów uzyskania tego statusu jest prowadzenie przez wnioskodawcę działalności gospodarczej na terenie Wspólnoty. Od tej zasady przewidziany jest jeden wyjątek. Komisja Europejska może znieść ten wymóg, w odniesieniu do pewnego rodzaju podmiotów, np. dla przedsiębiorstw lotniczych i kolejowych, które posiadają własne filie na obszarze celnym UE lub o ile przewidują to umowy międzynarodowe.

Inne kryteria przyznawania statusu upoważnionego podmiotu gospodarczego obejmują:

- odpowiednie przestrzeganie wymogów i przepisów celnych,
- posiadanie odpowiedniego systemu zarządzania ewidencjami handlowymi,
- posiadanie odpowiedniego systemu zarządzania ewidencjami transportowymi (tam, gdzie będzie to wymagane),
- udokumentowaną wypłacalność,
- odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony.

Jak można zauważyć, **rozporządzenie zmieniające Wspólnotowy Kodeks Celny posługuje się pewnymi uogólnieniami**, wskazując tylko, iż podmiot ma spełniać odpowiednie wymogi.

Dla bliższego wyjaśnienia tej kwestii należy posłużyć się wytycznymi opracowanymi przez Komisję Europejską na zlecenie Rady Europejskiej, które precyzują te zagadnienia.

Weryfikacja tego, czy dany podmiot gospodarczy przestrzega wymogów celnych, będzie badana poprzez historię przestrzegania przez niego przepisów celnych i podatkowych, w okresie ostatnich trzech lat poprzedzających ubieganie się o przyznanie statusu UPG. W sytuacji podmiotów działających w okresie krótszym niż trzy lata, ocena będzie dokonywana na podstawie dostępnych danych z tego okresu.

W tym kontekście będą oceniani również właściciele, jak i główni udziałowcy spółki oraz przedstawiciele prawni podmiotu gospodarczego głównie pod kątem przestrzegania prawa lub popełniania wykroczeń przeciwko przepisom celnym i/lub skarbowym. Ewentualny stopień naruszenia przepisów celnych i/lub podatkowych będzie oceniany na podstawie krajowego prawa karnego.

Przedsiębiorca musi ponadto mieć odpowiedni system zarządzania ewidencjami handlowymi, a jeżeli zachodzi taka potrzeba, ewidencjami transportowymi, który umożliwi właściwą kontrolę celną.

System taki będzie oceniany przede wszystkim na podstawie dostępności śladów weryfikacyjnych dla potrzeb władz skarbowych i celnych.

Na przykład system finansowo-księgowy (rachunkowy) będzie oceniany ze szczególnym uwzględnieniem: zarządzania zapasami, śledzenia i lokalizacji towarów, wyceny oraz prowadzenia rachunków. Natomiast system logistyczny będzie oceniany pod kątem możliwości rozróżnienia pomiędzy towarami wspólnotowymi i niewspólnotowymi.

Dodatkowo w ramach ww. systemów komputerowych badane będą również metody zabezpieczenia informacji z punktu widzenia ochrony przed nieuprawnioną ingerencją, oraz zachowywania danych na przykład poprzez uzgodnienie procedur dotyczących: tworzenia kopii zapasowych, odzyskiwania przypadkowo skasowanych danych, rozwiązań awaryjnych, a także stosowanych opcji archiwizacji.

Władze celne będą również oceniały, czy w ramach przedsiębiorstwa istnieje odpowiednia organizacja administracyjna zapewniająca sprawne działanie ww. procedur i systemu kontroli wewnętrznej. W tym zakresie ocenie będzie podlegał poziom znajomości tych zasad i związanych z nimi procedur przez personel spółki.

Tam, gdzie jest to właściwe, podmiot będzie zobowiązany wykazać swoją wypłacalność i ewentualnie jego spółki dominującej w okresie składania wniosku oraz w najbliższej przyszłości. Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, badaniu będą podlegały jakiegokolwiek informacje związane z kwestią, czy podmiot jest lub będzie w najbliższej przyszłości objęty jakimkolwiek postępowaniem związanym z utratą płynności finansowej.

Wg „Gazety Prawnej”